

**Бяспека ў
інтэрнэце:
як захаваць свае
дадзеныя, грошы і
псіхалагічнае
здароўе**

Карыстайся інтэрнэтам з розумам і бяспечна!

Інтэрнэт - гэта не толькі зручны інструмент для пошуку інфармацыі, але і месца, дзе можна лёгка можна згубіць важныя персанальныя дадзеныя, стаць ахвярай падману, шантажу і маніпуляцый.

Грамацкае захаванне сваіх дадзеных - гэта першая і найважнейшая мера для забеспячэння сваёй лічбавай бяспекі.

З якімі небяспекамі мы можам сутыкнуцца ў інтэрнэце?

У інтэрнэце мы можам сутыкацца з некалькімі відамі небяспек.

1. Шпіёнства, калі нашы дадзеныя могуць быць атрыманыя і выкарыстаныя без нашай згоды.
2. Фішынг, калі хакеры спрабуюць атрымаць нашы паролі, карыстаючыся падманамі.
3. Вірусы, калі нашы кампутары будуць заражаныя шкоднымі праграмамі.

Як забяспечыць сваю лічбавую бяспеку

Для таго, каб забяспечыць сваю лічбавую бяспеку ў інтэрнэце, неабходна прыняць некалькі важных мер.

1. Перш за ўсё, складаны і ўнікальны пароль можа значна ускладніць жыццё хакерам.

Пры стварэнні пароля неабходна выкарыстоўваць розныя сімвалы і змяшаць іх з больш частымі сімваламі, напрыклад: 'M0n3y!\$1mp13'.

Калі неабходна запомніць шмат паролей, можна выкарыстоўваць менеджэр пароляў.

Як забяспечыць сваю лічбавую бяспеку

2. Рэгулярна абнаўляць праграмы і антывірусныя праграмы.

Абнаўленні часта ўключаюць крытычныя папраўкі бяспекі, якія змяншаюць магчымасць уваходу хакераў у сістэму.

Калі ў вас ёсць антывірусная праграма, важна праверыць яе на наяўнасць абнаўленняў кожны раз перад сканаваннем кампутара.

Як забяспечыць сваю лічбавую бяспеку

3. Абмежаванне доступу да сваіх дадзеных. Напрыклад, можна выкарыстоўваць паролі на ўсе свае ўліковыя запісы, а таксама не даваць доступ да сваіх дадзеных іншым людзям без неабходнасці.

4. Выкарыстанне віртуальнай прыватнай сеткі (VPN) дазваляе забяспечыць абарону сваіх дадзеных і ўнікальнасць у інтэрнэце. Гэта дае магчымасць шыфраваць трафік і хаваць свой IP-адрас ад патэнцыйных кібератак.

Як забяспечыць сваю лічбавую бяспеку

5. Абмежаванне выкарыстання кампутараў іншымі людзьмі таксама гуляе важную ролю ў забеспячэнні лічбавай бяспекі.

Неабходна пазбегаць выкарыстання грамадскіх кампутараў для ўваходу ў свае ўліковыя запісы або захавання сваіх дадзеных.

Захаванне асабістых дадзеных

Адна з найбольш важных рэчаў, якую можна зрабіць для забеспячэння сваёй лічбавай бяспекі ў інтэрнэце - гэта захаваць свае асабістыя дадзеныя ў бяспечным месцы.

Гэта можа быць хмарны сэрвіс, які забяспечвае надзейнае захоўванне дадзеных ў зашыфраваным выглядзе.

Калі ж вы хочаце захаваць свае дадзеныя на кампутары, то ўжывайце меры бяспекі.

Гэта можа быць выкарыстанне пароляў з высокай складанасцю, рэгулярнае абнаўленне праграм і антывірусных праграм, а таксама бяспечнае выкарыстанне інтэрнэту.

Правілы лічбавай гігіены ў сацыяльных сетках

1. Не прымайце запрашэнні нешта паглядзець па спасылцы, пакуль не ўпэўніцеся, што знаёмы чалавек сапраўды выслаў вам гэта адрасна
2. Не дадавайце незнаёмых людзей у сябры
3. Не ўвязвайцеся ў безсэнсоўныя спрэчкі ў каментарах
4. Не спяшайцеся выслаць грошы (нумары картак і г.д), калі нехта (нават калі просьба прыйшла ад блізкага чалавека) просіць пра дапамогу, пакуль не ўпэўніцеся, што гэта не падман